

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 12 K.
Félévre 6 K.
Negyedévre . . 3 K.
Hirdetési díj: Háromhasá-
bos petsor egyszeri hirde-
tése 30 f. Nyilttér sora 40 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

Szerkesztőség és
:: kiadóhivatal ::
Kösch Árpád
könyvnyomdája
Eperjes, Fő-u. 59.
:: Telefon-szám 16. ::

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
□□ és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye. □□**

Október hatodika.

A szárnyaló idő egyre jobban eltávolít a szívetfagyasztó tragédiától, melyet Klio egy nemzet vérevel írt be könyvébe, — és folyton újabb esztendőket ékel a mult és a jelen közé.

A halmozódó évek mégsem hantolták el a vérglóriás nap emlékét. A politikai ádáz tusakodás elnémul egy percre, egy napra. Elhalkul az életpiac vásári lármája is. Szent áhítat szárnyán röppen át a lelkünk hat évtizeden, lecsitul ezer vérző sebünk sajkása és beleolvad abba a nagy és szent és néma szenvedésünkbe, melyet minden október 6-ika megelevenít.

Bitófára vonták a szabad eszme retenthetlen hőseit, de az eszmét magát meg nem fojthatta a pribék kötele. Új életre ébredett az a népek ezreinek lelkében. És az ezernyi ezer lélek tömörült és acélosodott, mint a vas a lesújtó pöröly csapásai alatt.

Elvértettek Ők, tizenhárman, de a martyrhalálból halhatatlanság támadt részükre és a nemzet imádata glóriát font emlékükre.

Kiontott vérüket fölitta a föld és azóta még szentebb, még drágább ez a föld minekünk.

S ha úttalannak, ködösnek látjuk a

jövőt, ha szemünk megretten, előre tekint-
vén, — akkor visszazáll lelkünk a multba
és az aradi tizenháromnak dicső példá-
jából új életerőt és új élethitet nyer.

A mi megyénk is lerotta véráldozatát a nemzet Golgotháján. A mi vérünk is megszentelte vértanúhalálával a nemzet kálváriáját. És mi fájó emlékezéssel áthatott nemes büszkeséggel rójjuk le e napon kegyeletünket megdicsőült lelkének.

Nemzetünk történetének e véres útjelzőjénél egy napra elhallgat a párttusa is. Elvi ellenfelek egyazon kegyeletes érzésben forrnak össze, egyazon névtelen fájdalomban egyesülnek. És vajha az aradi vesztőhelyhez elzarándokló nemzet fiai a béke, megértés és egyetértés fogadalmát tennék, mint ahogy a meghasonlott testvérek megbékülnek az elhalt szülő sírhantjánál!

megmondani, hogyan is gondolja ennek a békének a megkötését. Lukács László megmondja a legegyszerűbben. A béke úgy jön létre, hogy az ellenzék ismét résztvesz a parlament normális tárgyalásaiban.

A parlament normális tárgyalása a munkaképesség, az alkotás útjának felszabadítása: ez az, amit Lukács László békének nevez. Ezért aztán lehet, sőt kell is áldozatokat hozni. De mindig csak olyan áldozatokat, melyek a közszükségletből folynak és annak megfelelnek. A többségnek például meg kell hoznia azt az áldozatot, hogy intézményesen biztosítja a képviselők mentelmi jogát és szabályozza az elnök hatáskörét. A kisebbségnek viszont le kell mondania az integrum restitucio gondolatáról és el kell fogadnia egy olyan házszabályt, mely az obstrukciót lehetetlenné teszi. Szóval az egyik oldalon biztosítani kell a kisebbség jogait, a másik oldalon azonban épp oly teljességgel és éppen olyan kijátszhatatlanul kell biztosítani a többség jogait. Csakis ez lehet egy parlamenti béke-mű feladata. Minden más megoldás pártok, egyének vagy csoportok külön érdekét szolgálja. Egyedül ez a megoldás biztosítja az ország legfőbb közérdekét, az országgyűlés munkaképességét, és egye-

Az államnak élnie kell!...

Lukács László miniszterelnök több párthívével együtt beszélgetett az aktuális politika eshetőségeiről.

A politikának számos témájáról volt szó e beszélgetés során, melynek nagy része természetesen a béke lehetősége körül forgott. Eddig is már sokan beszéltek békéről, de még senki sem tudta

TÁRCA.

Egy öreg honvéd emlékirataiból.

Közlő: Csengey Gusztáv.

Rokoni s baráti körben esténként együtt ülve, sokszor hallgattuk boldogult ipam, Bartha Mór gacsályi ref. lelkész s negyvennyolcas honvéd elbeszéléseit. Azokat az eseményeket beszélte el, melyeket ő maga átélt.

Eperjesen is többen vannak, kik őt személyesen is ismerték, mert köztünk többször megfordult s itt hosszabb ideig is tartózkodott.

Az öreg úrnak oly kitűnő emlékezőtehetsége volt, hogy a legapróbb részletekre is vissza tudott emlékezni.

Többször sürgetve kértem, hogy írja le mindazt, amit úgy kedélyes kvaterkázás közben elbeszél; ne vesszenek el nyomtalanul szabadságharcunknak ezek az érdekes részletei. Végre engedett, leírta részletesen egész élete lefolyását majdnem az utolsó évig.

Kéziratát nekem adta át s én őrzöm azt most mint családi ereklyét.

Ebből az érdekes emlékiratból közlöm most azt a részletet, mely a mi közönségünket különösen érdekelheti, mert eseményei éppen Sárosmegyében, a bártfai szorosnál mentek végbe,

hol 1849-ben az oroszok betörték s hol ipam megsebesült.

Miután elmondja, hogyan lett honvéddé s még néhány részletet elbeszél, rátér a bártfai szorosban végbement előrsi ütközet előzményeire s majd magára az ütközetre, amint következik:

Gulácsy Imre, aki mint már kiképzett honvéd-főhadnagy jött át hozzánk, vadászokhoz, mint ilyen ő volt a Nagyváradról Debreczenbe áthelyezett *összes vadászosztályok tanító mestere* s ennek elismerő jutalmául választhatott a századparancsnokságok közt, s hogy a mi századunkét választotta, az megmagyarázza, hogy a II. oszt. 2-ik százada valóban a legjobb képzésű katonákból állott még az egészben kitűnő ezredben is!... Gyakorlatainkat a város déli részén kívül fekvő «Gilányi-téren» tartottuk, ahová a két *Kossuth-fiút*, Ferencet és Lajos Tódort, nevelőjük, *Karády L.* kíséretében ki szokta vezetni ezredünk alakítója, *Ormai Norbert* ezredes. A Kossuth-fiúk — úgy látszott — nem közönséges érdeklődéssel jelentek meg s nézték gyakorlatainkat. Vadásztizti egyenruhában jöttek s mi úgy is tekintettük, mint a vadásztiszteket s miután ez is egyik jele volt irántunk a «nagy Kossuth» megkülönböztető jóindulatának, nem csoda, ha büszkeséggel töltött el mindnyájunkat!...

Vége, miután lehetőleg begyakoroltattunk

s fel is fegyvereztek, az altisztek kitűnő régi stuccokkal, a legénység símacsovív, de patentes puskákkal s mindannyian vágószuronyokkal ellátva, eljött a táborbaküldés ideje, a *várva-várt nap!* Osztályunk húsvét szombatján búcsút veendő Debreczentől, a városháza előtt állított fel s *Kossuth*, aki a városház emeletén az éjszaknyugoti szárnyban tartotta lakását, egy, a piac-utcára nyíló ablakból tartotta hozzánk *beszédét* s határtalan lelkesedéssel indultunk a bizonytalan jövő elé, melyben lerovandók voltunk tartozásunkat mi is szent hazánk iránt! Oh, magasztos hazaszeretet!... Mennyire felülmúlja ebben a a magyar minden más nemzet fiait!... Nem csuda, ... rokontalan nemzet vagyunk s történeti megpróbáltatások által is arra utalva, hogy ne más nemzetekre támaszkodjunk, hanem e szent erény által magunkban találjuk meg az erőt, hogy fenntartsuk nemzetünk életét, annyi irigy másfajú nemzetektől, sőt a köztünk lakó nemzetiségektől is, még új ezredévig — vajha örökretartólag is — megvédvé!!!

Az első állomás *Bökény* volt, egy gör. kath. magyaroktól lakott község... innen aztán naponként két állomást kellett megtennünk — egyiket gyalog, másikat lovas szekéren. Húsvét első napján délre *N.-Kállón*, Szabolcsmegye akkori székhelyén, ahol a híres kállói tömlőben volt s éppen

dül ez az a szempont, amely Lukács Lászlót ebben a politikai forgatagban megragadni és lebilincselni képes. Aki azt akarja, hogy a parlament dolgozzon, annak persze azt is meg kell mondania, hogy mit dolgozzon. Nos hát ezen a téren nemcsak Lukács Lászlónak, hanem kormányának minden tagjának is szinte kifoghatatlan a mondanivalója. Első persze a delegáció. Azután jön a jövő évi költségvetés és a tisztviselők új nyugdíj-javaslat; amíg ezeket tárgyalja a képviselőház, az alatt a kormány elkészül javaslataival, a melyek azután odakerülnek a parlament elé. Az állami élet minden terére kiterjedő reformok megalapozói. Kereskedelem, ipar, kultúra, közegészségügy, közgazdaság, a közéletnek minden ága meg fogja találni ezekben fejlődésének biztosítékait.

Magának a miniszterelnöknek legfontosabb javaslata pedig az lesz, mely az általános választójog megalkotásával be fogja fogadni az alkotmány sáncaiba azokat a közéletre megérett néprétegeket, melyek ma még jogtalanok. Ez a törvényjavaslat lesz a fundamentum. A kormány azonban nem fog az alpnál megállni, hanem igyekezni fog, hogy minél többet, szebbet és szilárdabban építhessen rá. Ezekben kéri Lukács László a parlament munkaképességét. Normális tárgyalásokat, hogy meg lehessen alkotni a XX-ik század új, modern, nagyszabású Magyarországot. Ha van az ellenzékben még egy kis hazafias érzés, e nagy cél szolgálatában félreteszi a külön érdekeket; ha nincs, akkor lesz a többségben annyi hazafias erő, hogy megmentse a közszempontokat a pártok romboló önzésének visszahatásától.

— Az országgyűlés dolgozni fog — mondotta Lukács László — akár békében, akár harcban. Mert az államért akar dolgozni és az államnak végre is élnie

kell. Történelmi mondás. És aki mondta, büszke lehet rá. A kormány és pártja azért küzd, hogy a nemzet éljen. Az ellenzék önző harca pedig veszélyezteti ezt a mindennél drágább életet. Nem marad hátra más, mint amit Izrael népe csinált, mikor az Úrnak templomot emelt: félkézzel fegyvert forgatott, félkézzel köveket rakott és a templom felépült. . . És az állam megélt. Mert pártokon már nem egyszer keresztülgázolt a történelem, és az mindig jogosult volt, mikor azért történt, mert — . . . az államnak élnie kell.

KÖZIGAZGATÁS.

Alispáni negyedévi jelentés.

SÁROSVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJÁNAK október 4-iki száma közli az alispán negyedévi jelentését, melyből a következőket vesszük:

Az ez évben kiállítandó ujoncjutalék a törvényhozás által időközben megszavaztatván, a fősorozás a véderőről újból alkotott 1912. évi XXX. t.-c. rendelkezései értelmében augusztus hó 12-ikétől szeptember 18-ikáig terjedő időközben hajtatott végre.

A fősorozás eredményét az alábbi kimutatás tünteti fel:

Sorozó-járás neve	Felhívott állításkötelesek száma	Előállítottak száma	Besorozottak száma	Távolaradtak száma
Bártfa város .	143	53	15	90
Eperjes » .	218	128	51	90
Kisszeben » .	96	37	15	59
Bártfai járás .	1357	320	133	1037
Eperjesi » .	944	342	122	602
Felsővízközi járás	644	157	61	487
Girálti járás .	567	207	73	360
Héthársi » .	1091	245	91	846
Kisszebeni » .	855	290	94	565
Lemesi » .	622	229	73	393
Összesen .	6537	2008	728	4529

Ezek szerint a vármegye egész területéről távol maradt a felhívott állításkötelesek 60 százaléka és besoroztatott az előállítottak 36 százaléka.

A katonai fegyvergyakorlatok csak szűkebb keretekben s csak részben lettek vármegyénk területén megtartva, mely alkalommal a beszállásolási teher s a katonai előfogatok szolgálta-

sétára kieresztve Geszten, vagy *Gessti* Jóska híres betyár, akit látni engedtek, — éjszakára *Téthén*, másodnapon délre *Kis-Várdán*, éjszakára *Beszdéden*, harmadnap délre *Rád-Sziürtén* át — éjszakára *Ungvárra* értünk . . . Én, aki előre küldve egyik szálláscsináló voltam, csak az egész osztály elszállásolása után térhettem kvártélyra, oda, ahova jutott: egy szegény tót, vagy orosz fazekas-mesterhez tértem be, akinél köleskása-levest kaptam vacsorára. Nem nagyon katonás vacsora volt ez, de szívesen adták, amit azzal is kimutatott a gazda, hogy az egy szobából álló lakásban csendet parancsolt: «hadd nyugodhassa ki katoná uram magát». Úgy is lőn! . . . nem kellett hozzá altatódal.

Reggel korán már trombitáltak a rukkoltól . . . Teljes készenlétben kellett megjelennünk . . . Nem is tértünk vissza a szállásra, hanem marschiroztunk *Turia-Remetére*. Ez pedig azért történt, mert itt egy nagy vashámor volt, melyben öntötték a különféle nagy és kis ágyúgolyókat s készítették a gyalogsági altiszti kardokat is nagy mennyiségben a magyar hadsereg számára s ezt a hámost akarta egy Galicziából betört osztrák sereg felégetni, ami ha sikerül, végzetes veszteség leendett a magyar hadseregre nézve. A Debreczenben számunkra kijelölt gyorsmenet célja tehát a hámor védelme volt.

A hámor-fedezet egy ellenséges, jól fegyverzett

osztrák sereg ellen bizony gyarló védelem lett volna . . . állott t. i. az csak a mi vadászosztályunkból, egy zászlóalj ujonc honvédből, de amely csak karabinokkal volt fegyverezve s valami lándzsás nemzetőrökből, minden ágyú és lovasság nélkül. Az örökös sulya egészen a vadászokra nehezedett, mert az ujonc honvédek mindjárt, amikor először alkalmaztattak külső éjjeli szolgálatra, megmutatták erre is alkalmatlan voltukat. Az ujonc honvédőr a sötétben talán szentjánosbogarat látott fényleni, s odalótt . . . ezzel oly kellemetlen éjjeli zavart okozott, hogy a vizsgálat megállapítván, hogy ama nem is bak-, hanem szentjánosbogár-lövés — amiért el is neveztük «cserebogár-zászlóalj»-nak — ismétlése miatt ily riadalomnak kitéve, jobb lesz, ha az ujonc-zászlóalj használatával felhagyunk . . . ettől kezdve csak a vadászok lőnek alkalmazva úgy, hogy egyik éjszaka a vadászosztály első, következő éjszaka a második százada lőn külső posztokra s kém szemlére küldve, azonkívül a fővartát is nekünk kellett ellátni s ez bizony a folytonos szolgálatbanlélt jelentvén, nem volt valami kellemes dolog.

Egyébként helyzetünk tűrhető lett volna, mert különösen mi vadászok, már tábori állásban — ingyen hús és boradag — részesülvén, ételben-italban nem láthattunk hiányt s mikor szolgálatban nem voltunk, a hámosi nép előkelői

tása is csak mérsékelt arányban érte a közönséget.

Az országgyűlési képviselőválasztók 1913. évi névjegyzékével ellen beadott felszólamlásokat a vármegyei központi választmány f. évi július hó 19-ikén tartott ülésében vette felülbírálat alá, az e részben hozott határozatok ellen egy felebbezés sem adatott be s ilyképen a névjegyzék végérvényessé vált.

Az útlevelelőforgalomra nézve jelenti, hogy f. évi június hó 1-jétől augusztus hó végéig összesen 233 darab útlevelel adatott ki, és pedig férfiak részére 62, nők részére 171 darab. Az elmúlt év hasonló időszakában kiadatott 181 darab, és pedig férfiak részére 44, nők részére 137 darab; így tehát ez évben 52 útlevelel több adatott ki.

Az elmúlt időszakban 26 községben összesen 29 tüzeset fordult elő. Az okozott tűzkár nagyrészt biztosítva volt.

A közúti adminisztrációt illetően jelenti, hogy a törvényhatósági közutak kezelése az elmúlt évnegyedben a rendes keretek között mozgott.

Az egész éven folyton tartó esőzések és helyi felhőszerkezetek az összes közutakat felette megromgálták.

Ezen rongálások gyors helyreállíthatása végett a törvényhatósági közgyűlés felhatalmazása folytán a törvényhatósági közutakon, két hid kivételével, a munkák foganatba lettek véve, sőt csekély kivétellel el is készültek.

A közegészségügyi állapot a törvényhatóság területén az elmúlt évnegyedben kedvező volt, és viszonyítva az előző évnegyedhez, nem változott.

Előterben állottak az emésztőszervek hurutos bántalmái. Nagyobb kiterjedésű járványok nem kerültek megfigyelés alá, a fertőző kórok lefolyása enyhe volt.

Fertőző kórok közül bejelentetett a roncsolótöröklob 4 esete 3 községben, a hasihagymáz 15 esete 1 elhalálozással 7 községben, a kanyaró 122 esete 3 halálessel 8 községben.

Trachoma 48 esetben került megfigyelés alá, részint idegenből ide szegődött aratómunkásoknál, részint az iskolás-gyermekeken teljesített beható szemvizsgálatok alkalmával.

A fertőző kórok terjedésének meggátolására és a megbetegültek gyógykezelésére nézve az előírt intézkedések foganatosítottak, a vármegyei tisztifőorvos számos helyütt az elrendelt intézkedéseket ellenőrizte.

Dr. Téy Ödön miniszteri osztálytanácsos,

részeről majdnem elkényeztetésben részesítettünk. Én éppen *Havelka* Vencel, cseh származású főtrombitásunk közbejöttével, a szintén cseh hámorigazgató 15—16-éves kisasszonya kívánságára, a hámorigazgatóhoz hívtam meg kvártélyra; ahol egyéb jó ellátáson kívül zenében és táncban is bő részem volt; habár, mivel a háziak egy szót sem tudtak magyarul, társalgásunk *Havelka* tolmácsolásával vagy arcvonásokkal s úgyszólván «kézzel-lábbal» történt is, jól érezhettem magamat.

Hámorunk, a gyenge őrizet dacára is megmenekült az elfoglaltatástól, bizonyonnan nem másért, hanem csak azért, mert az osztrák generális — báró Barkónak mondták — a verecke-munkácsi kényelmes útról nem mert letérni a járhatatlan hegyi utakra — *Turia* Remetére — a hámor elfoglalása s felégetése végett. Ez esetben attól is tartott, hogy a munkácsi — bár gyenge magyar sereg — hátába kerülhet s elvághatja vereség esetében visszavonulási útját, hanem a szintén tábori szükségletek előállítására berendezett munkácsi hámost kisebb kockázattal gondolhatta használhatatlanná tenni. De a *Latorca* jobbpartján álló *Potheringnél* próbálva *Munkácsra* az átkelést, az itt levő gyenge magyar sereg ágyúja, valami *Andrikovics* ujonc tüzér irányzásával már kezdve is oly szerencsés lövést tett, hogy

egészségügy
vármegyei
megyét beu
tott és az
legtöbb hel

Orvosre
meg és 4
mult negye

A m. k.
ben felállít
délyezett é
szerészek
október 4-
fog megvise
bocsátatni.

Sárosvá
augusztus
alatt a tör
3984—126.

térium álta
határozatát.
15 orvosi k
az 1908. év
a vármegye
községi egé
azt az idő
a körorvos
tozó lakott

Meghata
amelyeken
ből könny
tartani köte

Sárosvá
felében 690
vegyes ház
mek és m
szaporodás

Ezer lé
házasság, 36
porodás. A
népszámlála
kitűnik, hog
év hasonló
mert 1911.
mek, azaz 2
azaz 394-el
volt, azaz 7
ezer lélekre
15·8%-kal

Hogy az
vezőbbek, r
kező adato

egy osztrák
osztrák had
ahonnan jö
mi is meg
parancs Mu
mint az os
reckei úton
csak az utó
erdőkbe me
vagy huszo
pardont kér
nátal nélkül
agyú, kitűn
akik azokho
testileg csak

Az éjsza
radva szüksé
fel a gr. Sch
— a szab
éjszakát tölt

Kora re
a lázasan r
hettük. Nem
innen tőle,
gált okból,
letértünk a
Kárpátokon
állapodás ne

egészségügyi főfelügyelő augusztus havában a vármegyei tiszti főorvos kíséretében az egész megyét beutazta, mindenütt beható szemlét tartott és az észlelte alapján kijelentette, hogy a legtöbb helyen haladás tapasztalható.

Orvosrendőri hullaszemle 17 esetben ejtetett meg és 4 öngyilkossági eset fordult elő az elmúlt negyedévben.

A m. kir. belügyminisztérium Lemes községben felállítandó személyes jogú gyógyszerértékesítési engedélyezett és a felállítás jogát Williger Pál gyógyszerésznek adományozta. Ezen gyógyszerértékesítési engedélyt október 4-ikén a vármegyei tiszti főorvos által fog megvizsgálatni és a közönség rendelkezésére bocsátatni.

Sárosvármegye közigazgatási bizottsága f. évi augusztus hó 14-ikén tartott ülésében 1579. szám alatt a törvényhatósági bizottságnak 1911. évi 3984—126. kgy. számú, a m. kir. belügyminisztérium által 33,604—1912. sz. alatt jóváhagyott határozatát, mely szerint a vármegye községei 15 orvosi körbe beosztattak, tudomásul vette, és az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 8. és 20. §-ai alapján, a vármegyei tiszti főorvos előadása alapján, a községi egészségügyi körök székhelyeit, valamint azt az időközt is megállapította, amelyen belül a körorvos a kör községeiben és azokhoz tartozó lakott külterületeken megjelenni köteles.

Meghatározta továbbá azokat a napokat is, amelyeken a körorvos a szomszédos községekből könnyen elérhető községekben rendelt tartani köteles.

Sárosvármegye területén az 1912. év első felében 690 házasság kötött, ezek közül 98 vegyes házasság volt; élve született 3172 gyermek és meghalt 1818 egyén. A természetes szaporodás 1454 volt.

Ezer lélekre esett egész évre számítva 7-1 házasság, 36-7 születés, 21-0 halálozás és 15-8 szaporodás. A törvényhatóság lakossága az 1910. évi népszámlálás szerint 175,026 volt. Ezen adatokból kitűnik, hogy az egészségügyi viszonyok a múlt év hasonló szakához képest nagyban javultak, mert 1911. év első felében született 2876 gyermek, azaz 296-al kevesebb, és elhalt 2212 egyén, azaz 394-el több; a természetes szaporodás 664 volt, azaz 790-el kevesebb, mint a f. évben és ezer lélekre esett 91% szaporodás az ezidei 15-8%-kal szemben.

Hogy az egészségügyi viszonyok nálunk kedvezőbbek, mint a szomszéd megyékben, a következő adatokban nyer beigazolást:

egy osztrák főtitest azonnal lebukott, mire az egész osztrák had futásban nyakra-főre rohan vissza, ahonnan jött, Verecke felé. Útja elvágására aztán mi is megindítottunk Turia-Remetéről, de a parancs Munkácsról nem érkezett oly gyorsan, mint az osztrákok futottak s amikor mi a verecke úton fekvő Isova-Polemára kijutottunk, csak az utócsapatból szedhettünk össze, az előlünk erdőbe menekülő derék «deutschmeisterekből» vagy huszonöt osztrákot, akik térdre borulva pardont kérve adták meg minden fegyverhasználat nélkül magukat s szolgáltatták át fényezett agyú, kitűnő fegyvereiket nekünk vadászoknak, akik azokhoz a nagytestű osztrákokhoz képest testileg csak gyermekeknek látszottunk.

Az éjszakát, amire a sebes mars által kifáradva szükségünk is volt, pihenésre használtuk fel a gr. Schönborn gazdasági nagy udvara mellett — a szabadban, míg tisztjeink kényelmesebb éjszakát tölthettek az uradalmi tisztek iakásában.

Kora reggel megindultunk Verecke felé, de a lázasan menekülő osztrákokat utól nem érhettük. Nem is mentünk hát Vereckéig, hanem innen tőle, általunk nem értett, de nem is vizsgált okból, egy vízi vagy fűrészmalmnál balra letértünk a kényelmes országútról s a Beszkid-Kárpátokon minden út nélkül s úgyszólván megállapodás nélkül vonultunk, ahol még a magas-

Szepesvármegye egészségügyi viszonyait a következő számok világítják meg: született 3207 gyermek (nálunk 3172) és elhalt 2181 egyén (nálunk 1818); a természetes szaporodás 1026 volt (nálunk 1454).

Százalékokban kifejezve esett ezer lakosra 7-6 házasság (nálunk 7-1), 39-1 születés (nálunk 36-7), 25-4 halálozás (nálunk 21-0) és 12-0 szaporodás (nálunk 15-8).

Abauj-Tornavármegyében kötött 873 házasság, ezek közül volt vegyes 154, élve született 2841, meghalt 1716, a természetes szaporodás volt 1127, ezer lélekre esett 9-2 házasság, 36-2 születés, 21-4 halálozás és 12-5 szaporodás.

Zemplénavármegye egészségügyi viszonyai a következő számokban nyernek kifejezést: házasság kötött 2001, ezek közül volt 495 vegyes házasság, élve született 6341 gyermek és elhalt 3652 egyén; a természetes szaporodás 2689 volt, ezer lélekre esett 9-3 házasság, 37-1 születés, 21-4 halálozás, 15-8 szaporodás.

A magyar birodalom összlakosságának egészségügyi viszonyai a következő számokban nyernek kifejezést: a kerek számban 21 millió lelket kitevő birodalomban 114,522 házasság kötött, ezek közül volt 11,616 vegyes házasság, élve született 375,028 gyermek és elhalt 256,596 egyén, a természetes szaporodás 118,432 volt, ezer lélekre esett 9-9 házasság, 37-0 születés, 24-7 halálozás és 11-3 szaporodás.

Az állategészségügyi állapot a megelőző évnegyedhez képest kedvezőtlenebb volt, amennyiben főként a sertésorbánc nagymérvű elterjedése folytán a fertőző állati betegségek a lefolyt évnegyedben 113 községben, holott a megelőző negyedben csakis 43 községben uralkodtak.

Az aratás eredménye vármegyénkben általában közepesnek mondható, különösen a búza-és rozstermés a gazdák meg is lehetnek elégedve, de az árpa és főleg a zabtermés bizony alárendelt, különösen a zab nemcsak mennyiségileg, de minőségileg is jóval alul marad a közepes terméssel.

HIREK.

Királyi kitüntetés átadása. Megemlékeztünk arról a királyi kitüntetésről, mely közéletünk egy szeretetreméltó, tisztelt tagját, *Desseffy Pált*, az eperjesi kir. törvényszék irodafőtisztjét érte. A koronás arany érdemkeresztet *Uhlarik Má-*

tyás törvényszéki elnök tűzte a kitüntetett mellére a múlt napokban. Ez alkalommal a törvényszék tanácstermében megjelent a törvényszék s a járásbíró bírói és irodaszemélyzete, hogy tanúja legyen szeretett tisztársá kitüntetésének. A törvényszéki elnök szép beszéd kíséretében tűzte mellére a kitüntetettnek az érdemkeresztet. Beszédében hivatkozott a nyugalomba vonult tisztviselő hosszú, négy évtizedet betöltő munkásságában szerzett érdemeire. *Desseffy Pál* meghatóan köszöntötte meg a magas kitüntetést. Beszédében kijelentette, hogy egész hivatali működése idején egyedül arra törekedett, hogy hivatali ténykedését pontosan, legjobb tudomása s lelkiismerete szerint lássa el.

Halálozás. Október 1-jén hajtotta örök nyugalomra fejét, élete 82-ik évében özv. tahvári és tarkeői *Tahy Ferdinándné* szül. trocsányi *Tivadar Amália*, akiben megyénk közszeretében álló alispánja édesanyját gyászolja. Temetése úgyszólván az egész megye s városunk intelligenciájának nagy részvéte mellett okt. 3-ikán d. u. 3 órakor ment végbe. A család a gyászeset alkalmából a következő gyászjelentést adta ki:

«Alulírottak úgy a maguk, mint a nagyszámú rokonság nevében is mély fájdalommal tudatják, hogy a forrón szeretett, áldott lelkű anya, legjobb nagyanya, dédanya és anyós: özv. tahvári és tarkeői *Tahy Ferdinándné* szül. trocsányi *Tivadar Amália* okt. 1-jén reggel 3 órakor, életének 82-ik évében, a halotti szentségek ajtatos felvétele után az Úrban csendesen elhunyt. A megboldogult hült tetemei okt. 3-ikán délután 3 órakor fognak a Kossuth Lajos utcai 48. sz. gyászházba a róm. kath. egyház szertartása szerint a helybeli sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmiseáldozat okt. 4-ikén d. e. 8 órakor fog az eperjesi róm. kath. plébánia-templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Áldott legyen emléke! *Tahy József*, *Tahy Anna* özv. *Fodor Gyuláné*, *Tahy Márton*, gyermekei. *Bartos Miklósné* szül. *Bartóffy Stefánia*, *Bartóffy Miklós*, *Tahy Gizella*, *Novotny Rezsőné* szül. *Tahy Piroška*, *Tahy Zoltán*, *Tahy Géza*, *Tahy Dezső*, *Tóth Miklósné* szül. *Tahy Vilma*, *Tahy István*, *Tahy Béla*, *Tahy Elemér*, *Tahy Lidi*, *Tahy Iván*, *Tahy Ilona*, ifj. *Tahy József*, unokái. *Bartóffy Margit*, *Tahy Tibor*, ifj. *Tahy Zoltán*, *Tóth Miklós*, dédunokái. Özv. *Tahy Gézané* szül. *Gölniczky Gizella*, özv. *Tahy Istvánné* született *Berthóty Vilma*, *Tahy Józsefné*, szül. *Úsz Ilona*, menyei. *Bartos Miklós*, *Novotny Rezső*, *Tóth Miklós*, unokavói. *Bartóffy Miklósné* sz. *Wodianer Margit*, *Tahy Zoltánné* szül. *Szeghy Irén*, unokamenyei.»

Szemgyógyintézet van Miskolcson.

latokon hó volt ugyan, de a völgyekben szántottak zab alá, míg a már Ungmegye Galícia felőli határán levő *Uzsok* állomásra jutva a harmincados hivatal épülete mellett táboroztunk le, ahol pipázó társainkat kellemes meglepetés érte: két szekér, Galiciába csempészésre útban volt magyar dohányt foglaltunk le s osztották fel dohányzó társaink maguk közt, amennyivel t. i. egyik vagy másik birhatott; aztán minden hosszabb pihenés nélkül kémszemlére indultunk s a két fa és egy kőtorlással elzárt határt átlépve, bementünk Galiciába. A határhegyen és erdősegen túl megnyílt jókora, majdnem sík téren falut nem láttunk ugyan, de ott állott egy finánc-kaszárnya, amelybe a csatárláncba kibocsátott vadászok közül némelyek belépve, fináncokat nem találtak, de sóval, melynek hiányával voltunk, s tajtékpipákkal ellátták magukat. Az előttünk levő erdőtől nem látszó faluból riadó dobpergés és trombitaszó hallatszott, tehát ott jókora gyalog-és lovas-katonaság jelenlétét következtethettük s a szurkos fenyőgalyakból összeállított vészpóznák is egymásután felgyúltak, melyek — mint mondák — vészjelzőül egész Lembergig szolgáltak, s a ház — úgy látszik — nagy kiterjedésű felzavarásával beértük s nekünk is megadták a trombitajelt a visszavonulásra, gyülekezésre. Eközben egy tőlünk jobbra álló kis kerek erdőből puskalövéseket is

bocsátottak ránk, amelyek ugyan kárt nem tettek, de óvatosságra figyelmeztettek s mi a legutolsó fahatártorlasz mögé vonulva, vártuk a fejleményt... jöttek is, de csak fináncok, puffogatva felénk, de tisztességes távolból... mi azonban egy sortűzet adva rájuk, miután egy leesett közülök, a sebesültet magunkkal vonszolva, az erdőben gyorsan eltűntek. Mi is elhagytuk aztán a torlaszt s visszavonultunk a harmincados épület melletti állomásunkra. Itt vártuk a tovább történhetőket; de a Galiciából ide is elhalló zajból nem fejtett ki semmi, ami minket érdekelt volna, kivált ami próbára tette volna elszántságunkat. (Mai időben, amikor az önálló vámerület mellett küzd a függetlenségi párt, íme azzal is támogathatja a küzdelem jogosultságát, hogy még 1849-ben is voltak harmincados hivatalok Magyarországon és az osztrák birodalom közt!)

Megemlékszem méltónak tartom, hogy mivel az uzsoki határon honvédek is voltak jelen, a honvédszázalaj parancsnoka, *Pribék Miklós* őrnagy, mint felsőbb tiszt, rendezte velünk vadászokkal azt a Galiciába intézett felzavaró kis betörést, de akivel a mi kapitányunk — úgy látszik — benső jó ismeretségben, talán rokoni viszonyban volt. Az ő honvédjei, míg mi az inváziót tettük, a harmincados épületnél várakozó állásban voltak. (Folyt. köv.)

Evmegnyitó az ev. Kollégiumban. Okt. 4-ikén ismét egy lélekemelő ünnepélynek voltak tanúi az eperjesi ősi Kollégium falai. A kebelébe tartozó négy intézet tartotta szokásos évi megnyitóját, mely nagyszámú közönség jelenlétében a következő műsorral folyt le: «Jövel szentlélek», énekelte az egybegyűlt tanulóifjúság és a közönség. Utána *Matyuga* Kamill theol. elnök imádkozott, majd pedig *Draskóczy* Lajos, a Kollégium e. i. rektora mondotta el nagyhatású ünnepi beszédét. *Ludmann* Ottó egykori kartársáról, néh. *Vécsy* Tamásról emlékezett meg szerény, de szívhez szóló szavakban, végül pedig *Korbély* Géza ev. lelkész mondott egy szép záró-beszédet. Az ünnepély utolsó pontja a Himnusz éneklése volt. A harmónium-kíséretet *Polomsky* László theol. látta el igazi szaktudással.

Révai-hangversenyek. Közbejött akadályok miatt kénytelen volt a Révai-cég az általa okt. 5-ikére tervezett I. hangversenyt december hóra halasztani.

Az Eperjesi Önkéntes Tűzoltó Egyesület e napokban tartotta tisztújító közgyűlését. Elnökké *Balpatáky* Józsefet, jegyzővé *Magyar* Józsefet választották. Parancsnokok s tisztek a régiek lettek: *Lillia* Zsigmond, *Verbóczy* József, *Andor* Sándor s *Kozák* Jenő. A közgyűlés elfogadta érdemes pénztárosa, *Ridarcsik* Gábor tanácsos által készített jövő évi költségvetést. Az egyesület tagjai a múlt év folyamán 33 tüzeset oltásában működtek közre.

Szabászati és varróiskola. *Floegel* Antalné megyeszerte ismert *legrégibb* szabászati és varróiskolája okt. 1-jével megnyitott.

Gyógyszertár-megnyitás. *Williger* Pál gyógyszerész, a részére *Lemes* községben engedélyezett gyógyszertárt, a hivatalos vizsgálat után, október 3-ikán a közforgalomnak átadta. Az új gyógyszertár «A Szentháromság» van címezve.

Ha kávéra gondol — gondoljon *Kunra*!

Tiszti vizsgák. Ismét elmúlt egy hosszú önkéntesi év s lezajlottak a tartalékos-tiszti vizsgálatok izgalmai, amely sokaknak örömet, némelyeknek bánatot hozott. Mint értesülünk, az eperjesi tűzérezred önkéntesei közül a kötelező tartalékos-tiszti vizsgát *Körtvélyessy* Dezső kitüntetéssel, *Gyuk* Miklós, *Scholcz* Gyula és dr. *Szmrecsányi* Vidor jó eredménnyel tették le, ennél fogva nevezettek önkéntes-őrmesterekké léptek elő.

Katonazene minden csütörtökön a Berger-kávéházban — este 9-től 12-ig.

Az eperjesi besorozott ifjúság, az Eperjesi Szegénygyermekeket Felruházó Asztaltársaság és az eperjesi Munkás-otthon javára október 13-ikán a Korzó-szálloda helyiségeiben jótékony célú mulatságot rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépőjegyek ára 1 kor. 20 fill., előreváltva 1 kor. Jegyek előre válthatók a Korzó-szálló vendéglőjében, továbbá *Ackermann* Samu, *Gregor* Endre (fiókküzet), *Handlovics* Miklós és *Gubcsó* Gyula úr üzletében, nemkülönben a rendezőségénél. Felülfizetések, a jótékony célra való tekintettel, köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A zenét *Hruska* József zenekara szolgáltatja. A mulatság sikere érdekében 50-tagú rendezőség buzgólkodik.

Igyunk Szlatvini-vizet! Ezen víz üdít, gyógyít és a legolcsóbb természetes ásványvíz!

Iskolamegnyitás. Szept. 30-ikán volt Bártfán a város által létesített polgári leányiskolának ünnepies megnyitása. A megnyitó-ünnepély a városi hatóságnak, az iskolaszéknek és a város nagyszámú intelligenciájának jelenlétében lélekemelően folyt le. A város polgármestere, mint az iskolaszék elnöke is, szép beszéd kíséretében adta át az intézetet rendeltetésének. Ezután a vármegye kir. tanfelügyelője köszönetét és elismerését fejezte ki a városnak ezen újabb kulturális intézmény létesítéseért, mivel ezáltal is fényes bizonyítást adott a város a hazafias művelődés iránti nemes érzésének és áldozatkészségének. Végül az iskola igazgatója, *Dúzs* Rózi, szép beszéd kíséretében átvette az intézet vezetését és gondozását. Az ünnepély után mintegy 70-terítékű bankett volt *Szabó* Elemér, vármegye kir. tanfelügyelőjének tiszteletére, aki cél szerű és szakavatott irányításával és közbenjárásával lehetővé tette rövid itteni működése alatt egy ily intézet létrehozását. Az iskola ez évben az első két osztállyal nyílt meg és a folyó hó 1-jétől kezdve rendes működésben van. Az iskola szükséges és életképes voltát mutatja az, hogy a magas tandíj dacára az I. osztálynak 33 rendes növendéke van, bár az iskola megnyitása késett s így vidékről a kétséges helyzet folytán a növendékek más városokban helyeztetek el.

A Sárosvármegyei Takarékpénztárnál elhelyezett

takarékbetét

netto 4%-kal kamatozik.

Állandóbb jellegű magasabb összegű betétek előnyösebben is gyümölcsöztetnek.

A női-szabóság remekeit volt alkalma látni a kassai színház közönségének a «Cárnó» csütörtök esti előadásán. Az előkelő divathölgyek mindig előszeretettel várják *Fáy* Flóriának, a kassai Nemzeti színház művésznőjének premierdarabokban való fölléptét, mert ilyenkor alkalmuk nyílik a művésznő elragadó játéka mellett nemes ízlésű, megkapóan szép toalettjeiben is gyönyörködni. A «Cárnó» pompás ruháit *Szeley* Józsefné divatterme (Kassa, Kossuth Lajos-utca 14.) szállította, bizonyosságul annak, hogy kellő ízléssel és szaktudással a legpeleánsabb művésznőt is vissza lehet tartani a budapesti és bécsi rendeléstől.

A pajkosság áldozata. *Csepja* Béla asztalostanonc csupa pajkosságból meszet szórt egy szaruba és vizet öntött rá. A méz természetesen forni kezdett és *Csepja* ezt a kémiai átalakulást meg is akarta figyelni. De vesztére, mert a bugyborékoló méz egy hangos pukkánnal kifiröccsent és *Csepjának* a szemére esett. Szemének sérülése igen veszélyes, úgy, hogy Kassára egy szemorvoshoz kellett szállítani.

A gyógyszerészyakornokok kiképzése. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a király jóváhagyásával új szabályzatot dolgozott ki a gyógyszerészyakornokok kiképzése és a gyógyszerészségdi kiképzés tárgyában, mely szerint a gyógyszerész vezetője minden segéd után egy gyakornokot tartozik alkalmazni, de a gyakornoknak gimnáziumi vagy reáliskolai érettségi bizonyítvánnyal kell bírnia. Utóbbinak a latin nyelvből kiegészítő vizsgát kell tennie. A gyakornok tanulóideje két év.

Robur-cipők egyedüli raktára *Széman* Miklós férfidivat-, díszmű- és egyenruházati cikkek üzletében, Eperjes, Fő-utca 40. sz. Nagy választék a legjobb gyártmányú férfi-kalapok-, ingek-, gallérok-, kézelők- és nyakkendőkben; valamint a kiváló jómínőségű *Haslinger*-féle bőrkeztűkben.

Tátrai kirándulás. Kedvezőtlen időjárás miatt a dr. *Szlávik* Mátyás által tervezett nagyszalóki tátrai kirándulás okt. 13-ikára, vasárnapra halasztott. Okt. 10-ikéig, csütörtökig bezárólag jelentkezni lehet a Kárpátgyógyászati Intézetben (Theisz Á. főutcai üzletében) és a Theol. Otthonban. A részvétel díja személyenként 6 kor. A kirándulást csak szép időjárás esetén tartják meg.

A világ minden részében tudja, hogy a Phosphatine Fallières-tápszer a legkiválóbb. Az elválasztás pillanatától kezdve sohase gondoljon egyetlen anya se más tápszerre, mint az ezerszeresen kitűnőnek bizonyult Phosphatine Fallières-re, miáltal a gyermek erőssé és egészségessé lesz.

Friss balatoni fogasok, valamint különféle *dunai* halak minden *pénteken* kaphatók *Kun* Sándor csemege- és halüzletében. Telefonszám 137.

A sóvári m. kir. bányahivatal 1913. évi termény- és anyagszükséglet-szállításának biztosítása céljából árlejtést hirdet. Az ajánlatok az előzőleg letett 5% bányapénzről szóló nyugták csatolása mellett f. évi október 17-ikén délelőtt 10 óráig nyújtandók be. A részletes feltételek a kassai kereskedelmi kamara titkári hivatalában tekinthetők meg.

Számtalan esetben nyert beigazolást azon tény, hogy keletkező tűzeseteknél a MINIMAX-tűzoltókészülék igen nagy károktól mentette meg azok tulajdonosait, miért is ajánljuk azt szeszgyárak és malomtulajdonosok szíves figyelmébe. Próbáoltást bármikor készséggel rendezünk. Egyedüli raktár Sáros megyében *Luchs* Ede és *Társa* cégnél Eperjesen.

Államsegélyt kapnak a tanítók. Már több ízben történtek kormányintézkedések arra nézve, hogy a közoktatásügyi kormány a fizetékiegészítési államsegélyt élvező községi és hitfelekezeti tanítók között tetemes összeget fog drágasági segítség céljából szétosztani. Gr. *Zichy* János kultuszminiszter a segítség szétosztását — hír szerint — már meg is kezdte, és pedig oly módon, hogy azoknak a községi és hitfelekezeti tanítóknak, akiknek 1000 korona fizetésük van, egyszersmindenkorra 150 és akiknek 1100 kor. fizetésük van, egyszersmindenkorra 100 korona államsegélyt utalványoz ki. Az utalványok legközelebb már kimennek és az illető tanítók fölvehetik a részükre kiutalványozott segítséget. A kultuszminiszter azonban gondoskodik a fizetést kiegészítő államsegélyt nem élvező tanítókról is, amennyiben azok részére, akiknek fizetése az 1000 koronát meg nem haladja, megfelelő arányban és méltánylást érdemlő esetekben a rendelkezésére bocsátott fedezet erejéig segítséget fog kiutalványozni.

UHL MATH. virágüzlete

KASSA, Fő-utca 81. szám.

Gyászkoszorúk szalaggal és felirattal 10 kor.-tól feljebb. Díszyászkoszorúk „ „ „ 20—30—40 kor.

Ajánlja a legszebb menyasszonyi bokrétákat 10 koronától feljebb.

Nyoszolyóleány-bokréta 6 kor.-tól feljebb.

Sírbokréta 3 kor.-tól feljebb, szalaggal és felirattal 6 kor.-tól feljebb.

Megrendelések azonnal lesznek elkészítve és nagy gonddal csomagolva.

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld UHL MATH. virágüzlete, KASSA, Fő-utca 81. • Telefon 202.

Hymen. és *Hornstein*

Színház

Véletlen

let. Bár *László* a *Széchenyi*-s gatta. A tisztán vallott csuklóját súlyteségtől annyilítani a helyenem hiteles, ságot akart e neki, azért va

Pontoss

ság jellemző lenség Az Eség Az Estmasság, pártat azért minden lapot az itteni pedig ha a lapot nem ke hivatatalnál elő mokat szíves Erzsébet-körút hivatkozik.

Új állam

minisztérium tervezetét az nézve, hogy a hol állíttatnán tervezet szerint a következő kö iskolák, u. m. földén egy, Tapolymetfatanerővel.

Verekedé

28-ikán kint s közben arra j paraszt suhand kezdtek, majd közben balkar ejtettek. Kolye

Tartós g

derék, testrésznál a *Moll*-felkerrel használt küldés naponta cs. és kir. udv. s Vidéki gyógyszer határozottan gyári jelvényév

Megszök

őri élet egyhamorúan, lehorlett a vasúti fekete vasparimessze, idegen is megkapták hagyni Eperje magában, míg tározását tett őri nadrágot, aztán jegyet vá «egy harmadik tartozói úgy v rendőrség kör

Talált és

anyja a vajpial készpénzzel elcseléd a Fő-ut tett. — Ramastette, hogy szetarka kutya s ebvédjegy ninc utcán a drogértút, mely kék A broche-tű é

Hymen. Friedman Mór helybeli kereskedő és Hornstein Fánicsika, jegyesek.

Színházi cukorkák Klein Jenőnél!

Véletlen, vagy öngyilkossági kísérlet. Báró Luzzszky Félix magánzó okt. 3-ikán a Széchenyi-szállóban egy ollóval pipáját tisztogatta. A tisztogatás közben, mint ő a kihallgatásnál vallotta, az olló megsúszott és balkezének csuklóját súlyosan megsértette. A nagy vérvesztéstől annyira elgyengült, hogy be kellett szállítani a helybeli kórházba. Luzzszky vallomása nem hiteles, mert azt gondolják, hogy öngyilkosságot akart elkövetni és mivel ez nem sikerült neki, azért vallotta, hogy a véletlenség áldozata.

Pontosság, gyorsaság, megbízhatóság jellemzik Az Est híreit, pártatlanság, függetlenség Az Est politikáját, jólérsétség, őszinteség Az Est közgazdasági közleményeit, tartalmasság, pártatlanság Az Est sportrovátát; éppen azért minden olvasónk jól teszi, ha ezt a napilapot az itteni árusítónál naponta megszerzi, vagy pedig ha a környéken lakik, ahova az árusító lapot nem kézbesít, közvetlen Az Est kiadóhivatalánál előfizetéssel megszerzi. Mutatványszámokat szívesen küld Az Est kiadóhivatala (VIII., Erzsébet-körút 20.) mindenkinek, aki a mi lapunkra hivatkozik.

Új állami népiskolák. A közoktatásügyi minisztérium VI/a. ügyosztálya már elkészítette tervezetét az egész országra kiterjedőleg arra nézve, hogy a jövő 1913. év szeptember 1-jére hol állítatnának fel új állami elemi iskolák. Ezen tervezet szerint vármegyénkben a megjelölt időre a következő községekben nyitattatnának meg áll. el. iskolák, u. m. Gombosszentgyörgyön egy, Jakabföldén egy, Roskoványon két, Terebőn egy, Tapolnánfalun egy és Csendespatokon egy tanterővel.

Verekedés. Kolyeszár János béres szept. 28-ikán kint sétált az alsósebesi mezőkön, miközben arra jöttek Kandrás és Tkacsik ittas paraszt suhancok s Kolyeszárt előbb szidalmazni kezdték, majd pedig megtámadták. A verekezés közben balkarján és mellkasán súlyos szúrást ejtettek. Kolyeszár állapota életveszélyes.

Tartós gyógyyszer. Fájdalmas csúznál, a derék, testrészek és forgó köszvényes bántalmáinál a Moll-féle borszeszsel való bedörzsölés sikerrel használtatik. Egy üveg ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban, anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Megszökött rendőr. Unalmas volt a rendőri élet egyhangúsága Mihály Gábornak. Szomorúan, lehorgasztott fővel állott nap-nap mellett a vasúti indóház előtt és nézte, amint a fekete vasparipa prüsszögve viszi az utasokat messze, idegen tájak felé. Az ő egyszerű lelkét is megkapták a vágyak, ő is szeretne volna itt hagyni Eperjest. Sokat töprengett, tanakodott magában, míg végre aztán szept. 30-ikán elhatározását tett követte. Magához vett két új rendőri nadrágot, egy köpenyt és egy forgópisztolyt, aztán jegyet váltott és felült, mint a nóta mondja, «egy harmadik osztályra» és továbbment. Hozzá tartozói úgy vélik, hogy Amerikába szökött. A rendőrség körözi.

Talált és elveszett tárgyak. Eger József anyja a vajpíacon egy fekete bőr-ridikült 24 kor. készpénzzel elvesztett. — Hazslinszky Boriska cseléd a Fő-utcán 3 méter csipkebetétet elvesztett. — Ramaszetter Károly vm. irnok bejelentette, hogy szept. 29-ikén bejött udvarába egy tarka kutya s azóta nála tartózkodik. A kutyán ebvédjegy nincsen. — Pálesch Árpádné a Fő-utcán a drogériától a Flórián-utcaig egy brochetűt, mely kék kövekkel volt díszítve, elvesztett. A broche-tű értéke 60 korona.

Balesetek. Divald Lajos fénynyomdaintézetében dolgozott Krausz Erzsébet. Okt. 1-jén egy álló gépnek a hengere lecsúszott és egyik ujját megsértette. Sérülése nem veszélyes. — Buchner és Moskovits gyártelepén Tarna József asztalossegéd gyalulás közben az ujját a gyalúval megsértette.

Eperjesen, a Lőcsei-út végén létesített, modern gépezetekkel felszerelt nagyszabású gőzfűrés e napokban üzembe helyeztetett, ahol a különféle puha- és keményfaanyagok előállítása mellett naponta fűrészeltek idegenek részére is eszközöket. Ugyanottan kerítésekhez alkalmas tölgyfalécecskék kocsinként 16 korona árban is kaphatók. Ezen gőzfűrés létesítése által városunk egy számottevő iparteleppel gazdagabb. Tulajdonos Zimmermann Osias. Iroda: Eperjes, Vásártér 1. sz.

Bezárt vagonajtók és az utas saját kulcsa. A nyilvánosság régóta foglalkozik azzal a kérdéssel, vajjon szabad-e az utasnak olyan kulcs segítségével, amely sok üzletben megvásárolható, egy belülről elzárt vasúti kocsiszakasza behatolni? A vasútigazgatóságok nézete — s úgy véljük, ez a helyes álláspont — az volt, hogy nem szabad s hogy az elzárt szakaszok kinyitására csakis hivatalos személyek jogosultak. Némregeen egy ausztriai bíróság — s tudomásunk szerint ez eddig az első alkalom, hogy e kérdés a bíróság elé került — a vasutak álláspontja mellett döntött. Az eset a következő: Egy utast a szolgálattelvő vasúti kalauz rajta ért, amint egy kocsiszakaszt kulccsal kinyitott. A kalauz a kulcsot az utastól el akarta venni, de az ellenszegült. Feljelentés folytán a bíróság a vádlottat vétkesnek találta és ötnapi fogházbüntetésre ítélte.

A «Vasárnapi Ujság» október 6-ik száma csupa érdekes aktuális képeket közöl a nyiregházi Kossuth-szobor leleplezéséről, a Rajna-menti híres várakról, az aquincumi ásatások új leleteiről, a tripoliszi harcokról, az erdélyi árvízről stb. Pörge Gergely két szép rajza a badacsonyi Kisfaludy- emlékeket ábrázolja. Szépirodalmi olvasmányok: Szini Gyula novellája, Szende-Dárday Olga és Barrie regénye, Turcsányi Elek és Mezey Sándor verse. Egyéb közlemények: Babits Mihály cikke egy új olasz Petőfi-fordításról, Csengey Gusztáv arcképe, divatcikk s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A VASÁRNAPI UJSÁG előfizetési ára egy negyedévre 5 kor., a VILÁGKRÓNIKÁVAL együtt 6 kor. Megrendelhető a VASÁRNAPI UJSÁG kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a KÉPES NÉPLAP, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félre 2 kor. 40 fill.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Bálint László, Eperjes. Szakcikkének, legnagyobb sajnálatunkra, nem szoríthatunk helyet. Díjazni meg egyáltalán nincsen módunkban. Szívvelyes üdvözlét. Szerkesztőség.

SZÍNHÁZ.

Október 1-jével kezdte meg Mezey Kálmán színtársulata városunkban két hónapra terjedő működését.

Nagy várakozással eltelve voltunk mind a ketten egymással szemben: a közönség és a színtársulat. A mi várakozásunk betellett. Vágyakozva vártuk a színtársulatot, a jó, igényeinket kielégítő színtársulatot. S tényleg ezt kaptuk. De úgy látszik a színtársulat családott várakozásában. Úgy látszik, mert hiszen még nem lehet ítélni. Még csak a legelején vagyunk a színi-évadnak, a legeslegelején. De a közönség a legelején sem igen kíváncsiskodik megismerni a színtársulat képességeit. Majd megvállik. Most csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy miért, mi jogon lép fel ez a közönség folyton fokozott igényekkel a színtársulattal szemben, ha igényei teljesülését nem akarja élvezni. De tartsunk sort.

Kedden (okt. 1.) a «Leányvásár» került színre. Ma mutatkozott be a színtársulat operette-személyzete, élén Belezny Mancit soubrette-primadonnával, akit közönségünk rendkívül szívesen fogadott. Játéka, éneke, tánca nagy sikert biztosított számára. Nagy művészi készségéről szóló híreket beigazolta. Partnere, Gömör László méltó osztályosa sikereinek. Fritz szerepét pompásan töltötte be. Kellemes, üde tenor-hangja, játéka szép jövőt biztosítanak a fiatal színésznek. Sarkadi Gusztáv, a társulat titkára sikerült alakítást nyújtott gróf Rottenberg szerepében. Sok derűt hozott a színpadra a Harisson-pár: Nagy Imre és Aranyosiné Bella. Szécsi Emmát, a társulat koloratur-énekesnőjét már láttuk e szerepében. Tom szimpatikus szerepében Solyom Sándor ügyeskedett nagy ambícióval. Baritonja kellemes. Bemutakozását a közönség szívesen vette. Kisebb szerepekben jók voltak Halász, Oláh, Földes, Székely.

Szerdán (okt. 2.) a «Csitri»-t adták. Colette szerepében a társulat naivájával, Fekete Rózsikával, akinek közvetlen, kedves játékaival sok tapsot sikerült kiereszkölni a fukar közönségtől. Szép alakítást láttunk ma Nancy Vallier szerepében Saári Margittól, a társulat e széptehetségű tagjától. Delanoi szerepében Oláh Ferenc aratott nagy sikert. Színjátéka kiforrott, tudatos. Gömör Alcide-ot adta nagyon sikerült alakításban. Pingois szerepében Sarkadi, a plébános szerepében Nagy Imre, s Simoneau szerepében Salvo jeleskedett. Említésreméltók kisebb szerepekben Aranyosiné Bella, Zombori és Kovács.

Csütörtökön (okt. 3.) a «Trilby» került színre, címszerepben Fekete Rózsikával, aki mai második szereplésével is teljes sikert aratott. Svengali nehéz szerepét Oláh oldotta meg mesterien. A három bohém: Radványi, Gömör és Solyom jó alakítást nyújtott. Thomas Bagot szerepét Nagy Imre töltötte be jól. Vuardnét Aranyosiné, Kaw színgazgatót Sarkadi adták nagy sikerrel. A mai este tagadhatatlanul nagy sikert biztosított jövőre a társulatnak.

Pénteken (okt. 4.) «Luxemburg grófja» került színre. A beteg Belezny Mancit a sokoldalú naiva, Fekete Rózsika helyettesítette Juliette szerepében s tegyük hozzá mindjárt, szép sikerrel. Partnere, Gömör László mint mindig, ma is jó volt. Ma mutatkozott be közönségünknek Radványi Dezső, a társulat baritonistája, kinek úgy kellemes baritonja, mint játéka nagyon tetszett. Szécsi Emmát Angella szerepében ismerjük

tavalyról. Nagy Imre s Aranyossiné könnyed humorukkal nagyban hozzájárultak az est sikeréhez.

Szombaton (okt. 5.) «Az asszonyfaló» bemutatója volt. Az előadásról, lapunk zárta miatt, jövő számunkban.

A jövő hét műsora: Vasárnap d. u. «Iglói diákok»; *este* «János vitéz», címszerepében Radványi Dezsővel. — *Hétfőn* az «Obsitos». — *Kedden* a «Kis pajtás». *Première.* — *Szerdán* «Monna Vanna». — *Csütörtökön* «Mayerék», bohózat. *Première.* — *Pénteken* «Sulamith». — *Szombaton* «Limonáde ezredes». *Première.*

ZENE.

Néhány szó a zeneiskoláról.

Kevés intézményünk van, amely meg tudna felelni a közönség — e felelőtlen, felületes, békétlen közeg — mindenféle rigolyájának. Számtalan kifogás hallható; szerzője sohse akad, de azért únos-untalan ismétlik, utána mondják.

Ilyen kérdés a *zeneiskola költsége* is; ezt is folyton firtatják, noha befektetés nélkül soha semmi sem volt a világon és nem is lesz.

Hogy a tanítás nálunk általában nem olcsó, annak igen természetes okai vannak. A nyugati országokban rendezve vannak az iskola dolgai; az állam gondoskodik arról, hogy a gyermekek a legjelesebb írók és költők válogatott művein okuljanak, és nagyjából azt is mondhatjuk, hogy egyöntetű a tanítás anyaga.

Nálunk azonban a tankönyv-gyártás dívik. Hogy a szerző hivatott-e vagy nem, mellékes dolog; a fő az, hogy a szülők megfizessék, ha még oly hitvány tákolmány is.

Igen hosszú lére kellene bocsátanunk ezt a pár megjegyzést, ha félig-meddig meg akarnók világítani a kérdést. Azért inkább csak annyit jegyzünk meg a szállongó mende-mondára, hogy ha 5—6 esztendei tanulás után a tanítvány nem áll meg a maga lábán és képtelen kiismerni magát a kották rengetegében, az már öreg hiba, és azután igazán drága.

A zeneiskola tanári-kara a maga részéről mindent megtesz arra nézve, hogy a tanítást modern színvonalra emelje. Tegye meg a közönség is a magáét, és akkor szép eredményben lesz öröme.

Úgy értesülünk, hogy az iskola tanári-kara a növendékek és az érdeklődők számára kamara-zene-előadásokat készül tartani. Ezenfelül úgy tudjuk, hogy a folyó tanévben két növendékhangverseny lesz a városi Vigadó nagytermében: egyik körülbelül december elején, a második pedig 1913. február végén. Igen egészséges idea, mert a növendékeket megismerteti a mult zenei heroszainak csodás világával; rászoktatja az együtt való éneklésre, muzsikálásra.

Ha a közönség megérti és minden erejével támogatni fogja a nemes törekvést, talán nálunk is eljő majd az az idő, mikor a szabadból visszatérő kiránduló-társaság rázendít a magyar «Comersbuch»-ból valamelyik lelkesítő nótára — mint az már évszázadok óta történik odakünn.

A köhögés.

Egyike ama számos apró bajnak, amelyet eleinte nem szoktunk figyelemre méltatni. Hogy ez milyen helytelen eljárás, azt az orvosok és a betegek egyaránt bizonyíthatják, akik már kétségbe vonják a gyógyulás lehetőségét, noha a betegség csak könnyű köhögéssel kezdődött. Ha tüzetesebben érdeklődünk egy ilyen szájalomraméltó emberfia iránt, a legtöbb esetben azt hallhatjuk, hogy aránylag rövid idővel ezelőtt még egészséges, sőt viruló egészségű ember volt. Egyszer valahogyan meghűlt, köhögni kezdett s a köhögés makacsul tartotta magát. Az azelőtt egészséges étvágy megcsökkent napról-napra, az erő hanyatlani kezdett, az arc sápadtabb lett s az orvos,

TANÜGY.

Igazgatói megbízatás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a berzeviczei áll. elemi iskolánál az igazgatói teendőkkel *Girgásch* Dezsőt, az ottani állami iskolához áthelyezett tanítót bízza meg s egyidejűleg részére a megfelelő igazgatói pótlékot kiutalta.

Tanítóegyleti elnök-jelölés. A Sárosvármegyei Általános Népevelő-egyesület érdekes elnökének, *Chityil* Pálnak Pozsonyvármegyébe iskolalátogatóvá történt távozása folytán, az ekként megüresedett elnöki tisztséget a mostani őszi tanítói nagygyűlés fogja betölteni. Az eperjesi tanügyi asztaltársaság a mult hó utolsó szombatján népes számban gyűlt össze a vármegye kir. tanfelügyelőjével, mely alkalommal az egybegyűltek egyhangú lelkesedéssel *Slajchó* Mihály eperjesi áll. tanítónőképző-int. tanárt jelölték az elnöki tisztségre, aki eddig is élénk tevékenységet fejtett ki a tanítóegyleti életben.

Helyettesítés. A szorocsányi áll. el. iskolai tanítónak elhalálása folytán a vármegye kir. tanfelügyelője az iskolához helyettesként, az új tanerő kinevezettségéig, *Kránits* Irén okl. tanítónőt küldte ki.

Elhalálozás. *Berauer* Tamás, szorocsányi áll. el. isk. tanító, hosszas szenvedés után szept. 26-ikán Budapesten, kórházban elhalálozott.

Gazdasági ismétlő-isk. tanítók. A vármegye kir. tanfelügyelőjétől ideiglenes megbízást kaptak a megfelelő díjazás mellett, az iskolával kapcsolatos gazdasági ismétlőiskola vezetésére *Girgásch* Dezső berzeviczei és *Zaffian* Tamás lemesi áll. isk. ig.-tanítók azzal, hogy két év alatt az előírt képesítést megszerezni, vagyis a szünidei mezőgazdasági tanfolyamot elvégezni kötelesek.

Tanítók drágasági pótléka. A több ízben tett kormánynyilatkozatoknak megfelelően, a fizetéskiegészítő államsegélyt élvező közs. és felekezeti tanítók ez alkalommal drágasági pótlékban részesülnek, és pedig oly módon, hogy akiknek 1000 korona fizetésük van, azok egyszersmindenkorra 150 kor.-t s azok, akiknek 1100 kor. fizetésük van, egyszersmindenkorra 100 kor.-t kapnak, mint államsegélyt. A kiutalások már folyamatban vannak és számosan már kézhez is vették ezen pótlékukat. A fizetéskiegészítő államsegélyt nem élvező tanítók között, akiknek fizetése az 1000 koronát meg nem haladja, a rendelkezésre álló fedezet erejéig, megfelelő arányban szintén fog államsegély kiutalványoztatni.

A Magyarországi Tanítók Bankja R.-t. (Budapest, V., Erzsébet-tér 15.) célul tűzte a tanítóság anyagi helyzetének előmozdítását oly módon, hogy a tanítókat keresethez juttatja. Ezen célból üzletkörébe vette a kerti vetemények, továbbá tojás, méz, szilva, gyógynövények stb., valamint háziipari (kosárfonás, seprűkötés, agyagégetés stb.) cikkek forgalombahozását. Nevezett bank felkéri tehát a vidék tanítóit, hogy tájékoztassa őt az ottani termelvényekről és háziipari cikkekről, melyeknek a budapesti piacon való forgalombahozatala alkalmasnak látszik. A bank a közvetített üzletek után az illetőknek megfelelő jutalékot biztosít.

akit végre mégis megkérdeztek, megállapította a tüdőbajt, amely kitoróban van, vagy ki is tört már, s amelynek gyógyítása tudvalevően sok nagy akadályba ütközik. A betegségnek ezt a szomorú lefolyását százszor és ezerszer hallhatjuk. S ha nem is von mindig maga után ilyen nagyon szomorú következményeket, annyi bizonyos, hogy a hosszantartó köhögés ritkán marad elszigetelten, hanem maga után vonja a légzőszervek legkülönbözőbb megbetegedéseit. A népnek tehát akkor is, mint sok más esetben, igaza van, amikor *gyanús köhögéssről* beszél. De ha a legnagyobb bizalmatlansággal kell néznünk a köhögést olyankor is, amikor egészséges, robusztus embereknek mutatkozik, valószínűleg meg kell döbennünk tőle, ha gyöngébb, vagy éppen örökletesen terhelt embereknek vesz-

TESTEDZÉS.

Footballbajnokság. Sátoraljaújhelyen járt az ETVE footballcsapata a mult vasárnap és beváltotta a hozzá fűzött reményeket, 3:0 arányban győzte le a *S. Athletikai Clubnak* jó formában levő csapatát. A győzelem ugyan igen nehéz volt, mert az első félidő 0:0 arányban végződött, ez azonban nem csüggesztette játékosainkat és nagy küzdelem árán, roppant erős tempóval megszerezték a győzelmet. A SAC csapatát rendezen Budapesten játszó s nem is igazolt újhelyi fiúkkal szokta megerősíteni mérkőzésein. Így a mostani csapat főereje, a jobb hátvéd is a Nemzeti Sp. C.-ban jár szik Budapest. A SAC az ETVE támadásait a kapu előtt le is szerelte, így hosszú lövésekkel kellett szerencsét próbálni és sikerült is 25—30 méteres távolságból két nem várt gólt lőni, amit egy közletről beadott fejese egészített ki háromra. A mérkőzés alatt is, utána is a közönség ellenségesen viselkedett úgyannyira, hogy játékosainkat szóval folyton inzultálta, sőt meg is dobálta. Szerencse, hogy csak könnyebb sebesülések történtek. A tömeg izgatásában a kassai Sportújság szerint még maga Medveczky (szöv. bíró) is közreműködött. A mérkőzést *Szirmai* Elemér (KAC) vezette.

Az ETVE footballistái okt. 6-ikán ismét Sátoraljaújhelybe utaztak a Vasutas Sp.-C. ellen, akik már előre is fogadkoznak a szivesebb fogadás iránt.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes-hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszaporogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Tűz-, kő- és márványfürdők; hőlégi-, szénsavas- és villamos-vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménytel használtnak főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nincs. Porspektust ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

Felelős szerkesztő:
Dvortsák Győző.

Kiadótulajdonos:
Kösch Árpád cég.

NY

Vesebajoknak
máknál, kös
ségnél, az
szer
a Bőr- és

SAL

Elsőrangú

Eladá

1/3 literes

3/4

1/1

Az üres, tiszta

a következő

1/3 literes

3/4

1/1

Eperjesi főral

AZ

is mindig azt m
valamint finom
érésére és me
mint a világh
tejszappan.
szíti Bergman
Kapható min
illatszertár- s
ben. Darabja 8
tosan beválík
liliomtejrél
megóvására, e
denütt kaphat

legjol

Washa

II. Ku

Szép fe
jóforgal
:: tót

irod

keres. :
sítást a

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór- és Lithium-tartalmu gyógyforrás

SALVATOR

Kiváló óvszer a vörhenynél (scarlatina) fellépő vesebántalmaknál.

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, akik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Elsőrangú gyógyvíz és diétetikus ital.

Eladási árak Eperjesen:

1/3 literes palack	32 fillér.
1/2 literes palack	40 „
1 literes palack	48 „

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/3 literes palack	6 fillér
1/2 literes palack	7 „
1 literes palack	9 „

Eperjesi főraktár: Mikolik Istvánnál.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megóvására nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd“ liliumtejszappan. Védjegye „Steckenpferd“, készíti Bergmann et Co. cég Tetschen a/E. Kapható minden gyógyszerár-, drogéria-, illatszertár- s minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. Hasonlóképpen csodálatosan beválik a Bergmann-féle „Manera“ liliumtejkrém, fehér és finom női kezek megóvására, ennek tubusa 70 fillérért mindenütt kapható.

WASHALL

legjobb mosószer

Washall Company Wien
II. Kurzbaugasse 3.

Szép felvidéki városban jóforgalmú ügyvédi iroda
:: tót nyelvet beszélő ::

irodavezetőt

keres. :: Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal nyújt.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy az Eperjesen, a Lőcsei-úton 22. új öi. szám alatt fekvő, az Iglói Múmalom Részvénytársaság tulajdonát képező és az eperjesi 1036 számú telekkönyvi betétben felvett ház, az ahhoz tartozó kert, üzlet, raktár, iroda, petroleum-pincék és egyéb helyiségekkel együtt, az Eperjesen, Fő-utca 61. szám alatt lévő iroda-helyiségeimben 1912. október 21-ikén délelőtt 11 órakor megtartandó magánjellegű árlejtésen 5000 korona bántapénz letétele mellett a legtöbbet ígérőnek — a tulajdonos társaság igazgatótanácsának jóváhagyásától feltételezetten — el fog adatni.

Közelebbi felvilágosítás ugyancsak irodámban szerezhető.

Dr. Sonnenschein Simon
ügyvéd.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz.

Üdít, gyógyít! Kapható mindenütt!

Főraktár:

KLEIN FERENC

fűszerkereskedésében

Eperjesen, Fő-utca 81. sz. alatt.

SZÜLÉSZNŐ

ajánlja magát szülő nők figyelmébe.

Özv. Feigl Vencelné sz. Hadzima Mária
Eperjes, Holló-utca 4.

Házvezetőnőknek

kerestetik helyben lehetőleg éltebb, intelligens nő.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

„Kristály“

vegytisztító-, ruhafestő- és gőzmosógár.

□ Gyártelep és központi iroda: Miskolcz. □

Vidéki fióküzletek:
Eperjes Fő-utca 158.
Beregszász Kecsémét
Liptószentmiklós Rózsahegy
Munkács
Eger Czegléd
Gyöngyös Debreczen
Szolnok.

Szebeni-út 23. szám alatt

egy 6 szobából álló lakás összes mellékkelhelyiségekkel, fürdőszobával, verandával és nagy, 780 négysz.-öles kerttel együtt, vagy anélkül is, november 1-jétől kiadó, vagy esetleg kedvező fizetési feltételekkel eladó.

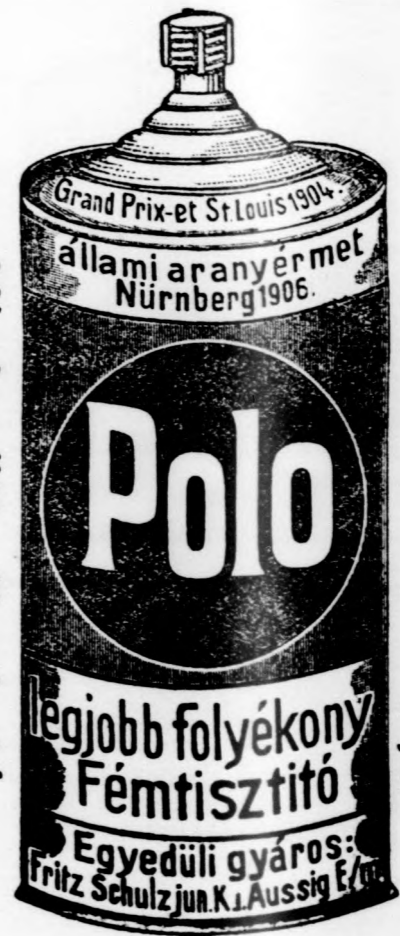
A kert befásított gyümölcsös- és díszkert. :: Fölvilágosítás dr. Hübschmann orvosnál, Eperjes, Fő-u. 73. nyerhető.

Szabad kézből eladó
Eperjesen
a Kálvária-utca 5. számú ház
kerttel vagy külön is.

A kert házépítésre is alkalmas.
Bővebbet ugyanott.

Hirdetmény.

Mint hogy szentmihályfalvai gazdaságomat végleg felosztatom, ezért mindenféle gazdasági felszerelést — névleg: gazdasági gépeket, rostákat, magtisztítókat, hordókat stb. — szabad kézből eladok. Továbbá — akár kicsiben is — eladom a 10 évvel ezelőtt főztem tiszta, finom szilvóriumot :: :: és egészséges literenkint 1 korona 40 fillérrel. Jelentkezni lehet bármikor alulirotnál. ::
FRAENKEL LAJOS.

Mindenütt Kapható

Kérjen ingyenpróbát

50% fűtőanyag- :: megtakarítás!

Krén-féle :: szabadalmazott folytonégő kályhák minden, ezideig létező kályha fűtőképességét kétszeresen túlhaladják — Egyszeri befűtéssel a tűz hetekig megtartható!

Kapható kizárólag LAVOTHA ÖDÖN UTÓDA vas-, fegyver- és konyhaberendezési üzletében, EPERJES.
.... Padló melegséget sugárzó!

Fickó! Még most sem jötted meg megmondani, hogy csak **Jacobi antinicotin** **Jacobi antinicotin** szivarta-hévelyt szivok! szivarta-hévelyt!
Engros: Adolf & Alexander Jacobi, Wien VIII.

1868 óta fényesen bevált **BERGER-FÉLE GYÓGY-KÁTRÁNYSZAPPAN**
G. Hell & Co. gyártmánya.
Kiváló bécsi orvosok ajánlataira Európa legtöbb államában fényes eredményekkel alkalmazzák
mindennemű bőrkiütések,
főleg krónikus és pikkelyes bőrbetegségeket, továbbá füst-orr, fagysebek, lábizzadás, fej- és szakálpikkelyök ellen. Berger-kátrányszappana 40 százalékos fakátrányt foglal magában és lényegesen eltér a kereskedelemben országgyógyászati szappanoktól. Működésében a kátrányszappanoknál sokkal hatékonyabb.
Berger-féle kátrány-kénszappant.
Enyhébb kátrányszappan gyanánt:
Berger-féle glicerín-kátrányszappant.
Továbbá
Berger-féle borax-szappant
6- pedig pörsekenek, unalmas, szepes, füstölő és más bőrbaja ellen. 4986
Ára darabonként minden fajtából 70 fillér, használati utasítással együtt.
Uj! Berger-féle folyékony kátrányszappan.
Kiváló hatású bőrbetegségeknél, fej- és szakálpikkelyök ellen, mint hajnövesztő-szer. 1 üveg K 1.50.
Kérjen a vásárlásnál nyomtatékosan Berger-féle szappanokat, G. Hell & Comp. gyártmányait és vigyázzon az itt ábrázolt védjegyre és a mellette levő cégjelzésre, mely minden címkén ott kell hogy legyen. Kiválóan bevált 1883-ban díszokmányokkal és a párisi 1900. évi világi kiállításán arany éremmel. Gyár: G. Hell & Comp. Troppan, ned Wien, I., Biebrstrasse 8. Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és szakbavágo üzletben.
Kapható Eperjesen Molitorisz I., Korn V. urak gyógyszerárban, valamint Magyarországon összes gyógyszerárban és nagyban a budapesti droguista-nagykereskedőknél.

KOLLARIT **KOLLARIT'-BÖRLEMEZ**
BÖRLEMEZ RUGANYOS VILHAR-BIZTOS ÉS JOGVALLO SZAGTALAN FEDÉLMEZ
kaucsuk - kompozícióval bevont ruganyos, viharbiztos és időálló szagtalan fedéllemezek. A jelenkor legjobb tetőfedőlemeze.
Végtelenül tartós.
Régi zsindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas.
Sem mázolni, sem meszlével bevonnunk kell.
Kapható:
Lavotha Ödön Utóda
vaskereskedőnél ::: Eperjesen.

KÖHÖGÉS
rekedség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle pemetefű-cukorkánál!**
Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.
Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a RÉTHY név.
1 doboz ára 60 fill. Nagy doboz 1 kor.
Mindenütt kapható

Árverési hirdetmény.
AZ EPERJESI BANKEGYLET részéről közhírré tétetik, miszerint a nála elzálogosított és f. é. június 30-ig bezárólag lejárt ékszer-, értékpapir- és egyéb tárgyakból álló kézizálogok
1912. évi november hó 11-ikén reggeli 9 órakor az intézet helyiségében, az alapszabályok értelmében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek eladatni fognak. Ezen zálogok az árverés napjáig az illető felek által rendezhetők.
Eperjes, 1912. szeptember 5. :: Az Eperjesi Bankegylet igazgatósága.

UNGHVARY JOZSEF
SZÖLŐTELEPEN ÉS GYÜMÖLCSFA ISKOLÁJÁBAN
CZEGLÉD (PESTMEGYE)
Nagyobb mennyiségű
nemes gyümölcsfa-csemete, boggyógyümölcsűek, vadoncok, Kerti sövények, sima és gyökeres szőlővesszők stb. kaphatók.
Tessék kimerítő árjegyzéket kérni.

1552—1912. végreh. sz.
Árverési hirdetmény.
Alulirt bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kassai kir. törvényszéknek 1912. évi 3261. sz. végzése folytán dr. Littmann Arnold ügyvéd által képviselt Kassai ipari hitelszövetkezet végrehajtató részére 200 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán lefoglalt és 2500 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. bíróság 1912. V. 974/3. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Lapispatakon leendő megtartására határidőül **1912. évi október hó 12-ik napjának délelőtti fél 10 órája** kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt hengerörklő és gözgépet a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becserélve alul is el fogják adatni.
Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldött-nél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.
A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.
Eperjes, 1912. szeptember 23. **Spányi Kálmán,** kir. bír. végrehajtó.

Szlatvini „Anna“-forrás.
Lithiumban legdúsabb ásványvíz.
Üdít! Gyógyít!
Nyálkaoldó! Húgsavoldó!
Kapható minden jobb üzletben!
Eladási árak:
1 üveg 1 liter tartalommal. . . . 42 fillér
1 „ 1/10 „ 30 fillér.
Üres üvegekért visszafizetnek:
1 drb 1 literes üveget . . . 10 fillért
1 „ 1/10 „ 6 fillért.
Főraktár:
SCHNITZER SAMUnál, Fő-utca 97. sz.

KLEIN JENŐ BODEGÁJA
FÜSZER-, CSEMEGE- ÉS CUKORKA-
:: KÜLÖNLEGESSÉGI ÜZLETE ::
EPERJES, FŐ-UTCA 46. :: TELEFON 162.

A Vásártér 25. sz. alatt
3 szoba, fürdőszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló **lakás** (esetleg üzlet és lakás) ..
azonnal kiadó.
Ugyanott egy butorozott szoba és 2 lóra való istálló is kiadó.
Sáfrán Lipót mérnök, Eperjes, .. Vásártér 25. ..

Olesó cseh ágytollak
1 kiló szürke selejtezett 2.- K. jobb 2.40 K., félféher 3.60 K., fehér 4.80 K., elsőrendű pehely 6.- K., kiváló 7.20 K., legjobb 8.40 K., legfinomabb hóféher 9.60 K.
Kész ágyak vastagonalú piros, kék, fehér vagy sárga nankingból, jól töltve, 1 posztó vagy 1 derékalj 180 cm. hosszú és 116 cm. széles 10, 12, 15, 18.- K. 200 cm. hosszú és 140 cm. széles 13, 15, 18, 21.- K. 1 fejpárna 80 cm. h. és 68 cm. sz. 3, 3.50 és 4.- K. 90 cm. h. és 70 cm. sz. 4.50, 5.50 és 6.- K. Meg nem felelő árú visszavétetik vagy a pénz visszaadatik. Kimerítő képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve mindentűvé.
Benedikt Sachel, Lobes No. 903 bei Pilsen (Böhmen).

680. szám.

Arlejté
Alulírott m... zelete alatt a **1913. évi termékszállításának** lejtes hirdette

200 q búzá
400 „ rozsa
175 „ zabra
Tak
240 q ló-szé
48 „ csup-s
30 „ alom-

Olajnemű
180 q Schodn motor-üzemhez),
600 kg. két repce-olajra,
800 kg. Dy dynamo-gépek r
1600 kg. C hengerolajra.

600 db 4 m. deszkára,
1000 db 4 m.
300 db 4 m. félpadlóra.

Ép
80 prisma (a
150 szekér ro
és járdák poron
Ezen termén
képest 1913. évi
hó elején, a kav
június hó végéig
szertárba szállítar
nyelven szerkesz
látott, csoporton
melyekben az aj
betűkkel pontos
nek megfelelő, va
letett 5% bány
nak csatolása me
d. e. 10 óráig
nál benyújtandó
Ajánlattevő k
eikkek származás
jelölni és kijelen
ket, melyek az a
nál a hivatalos órá
ismeri és azokna
Végül az alu
tartja magának
ajánlatok közül, te
szabadon választ
bizhatóbb ajánlat
Sóvár, 1912. sz

Folyékony Ezüstfés
BENDALIN
a legjobb fémkor
minden elképzelhe
mázolására
**Allandóan t
izzó forrószágnak, t
nedvességnek el
ezüstfés**

680. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott magy. kir. főbányahivatal kezelete alatt álló sófőző- és bányauzem 1913. évi termény- és anyagszükségletszállításának biztosítása céljából árlejtés hirdetik.

I. CSOPORT.

Gabonaneműek:

200 q búzára hl.-ként 75 kg. súllyal,
400 c rozsra c 71 c c
175 c zabra c 43 c c

II. CSOPORT.

Takarmányműek:

240 q ló-szénára,
48 c zsup-szalmára,
30 c alom-szalmára.

III. CSOPORT.

Olajneműek és kenőanyagok:

180 q Schodniczai szűrt nyers kőolaj (Dieselmotor-üzemhez),
600 kg. kétszer finomított, füstnélkül égő repce-olajra,
800 kg. Dynamo-gépolajra (gyorsjárású dynamo-gépek részére),
1600 kg. C00 jegyű eredeti Nobel-féle hengerolajra.

IV. CSOPORT.

Fűrész-árúk:

600 db 4 m. h., 30 cm. sz., 3 cm v. fenyő-deszkára,
1000 db 4 m. h., 6 cm. sz., 3 cm. v. fenyő-lécre,
300 db 4 m. h., 30 cm. sz., 4 cm. v. fenyő-félpadlóra.

V. CSOPORT.

Építési anyagok:

80 prisma (à 2 m³) törött trachyt-kavicsra,
150 szekér rostált, durva patak-kavicsra (utak és járdák porondozásához).

Ezen termények és anyagok a szükséghez képest 1913. évi január, április, július és október hó elején, a kavics kivételével, mely 1913. évi június hó végéig a sóvári m. kir. főbányahivatali szertárba szállítandó leszen, a zárt írásbeli, magyar nyelven szerkesztett és 1-koronás bélyeggel ellátott, csoportonként külön-külön tett ajánlatok, melyekben az ajánlott egységarak számok- és betűkkel pontosan kiírandók és ajánlat-összegnek megfelelő, valamely állampénztárnál előzőleg letett 5% bánatpénzről szóló hivatalos nyugtáinak csatolása mellett **f. évi október 17-ikén d. e. 10 óráig** alulírott m. kir. főbányahivatalnál benyújtandók.

Ajánlattevő köteles ajánlatában a szállítandó cikkek származási, illetve gyártási telepét is megjelölni és kijelenteni, hogy a szállítási feltételeket, melyek az alulírott m. kir. főbányahivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők, ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Végül az alulírott m. kir. főbányahivatal fentartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlott árakra, szabadon választhat és a szállítást a legmegbízhatóbb ajánlattevőnek odaítélhesse.

Szárt, 1912. szeptember 25.

M. kir. főbányahivatal.

Folyékony Ezüstfesték

Bendalin

a legjobb fémkompozitív minden elképzelt tárgy mázolására.

Állandóan tartós izzó forróságnak, valamint nedvességnek ellentálló ezüstfesték.

Semmi sem pótolhatja a **Bendalin**

• legjobb, folyékony • kályha-ezüstfestéket !!!

Nem pattan le vörösre izzott kályhákról sem, hanem kihülésük után ismét szép ezüstfényű marad.

■ Nem robban! ■

Használatban rendkívül kiadós.

= Mindenütt kapható! =

Egyedüli gyárosok: **Georg Benda Lutz-Werke** bronzfestékgyár, Wien, Traismauer N.Ö., Prag

426-1912. szv. szám.

Debreczeni m. kir. állami méntelep-parancsnokság.

Árlejtési hirdetmény.

A debreczeni m. kir. állami méntelep eperjesi, debreczeni, turjaremetei, rimaszombati, szatmárnémeti és jászberényi osztályaiban elhelyezett katonai legénység részére az 1912. év november hó 1-ső napjától 1913. év október hó végéig szükséglenő **kenyér és kemény tűzifa**, valamint ugyancsak a fent jelzett időszakban az eperjesi és turjaremetei osztály ménállománya részére szükséglenő **széna és alomszalma**, továbbá a rimaszombati osztály ménállománya részére szükséglenő **széna** biztosítása céljából **1912. évi október hó 16-ikán délelőtt 10 órakor**, mind a hat osztály részére, a debreczeni méntelep számvevő-irodájában írásbeli zárt ajánlati árlejtés fog megtartatni.

A takarmány-szükségletre megjegyeztetik, hogy a termelők nemcsak az egész mennyiségre, hanem 100 métermázsára is tehetnek ajánlatot. Egyenlő ajánlatok esetén a gazdák és gazdasági szövetkezetek ajánlatai előnyben részesülnek.

A közelebbi szállítási feltételek a debreczeni m. kir. állami méntelep számvevő-irodájában, továbbá az eperjesi, turjaremetei, rimaszombati, szatmárnémeti és jászberényi ménteleposztály parancsnokságánál megtudhatók, ahol a szállítási feltételek füzeté is megtekinthető és ahonnan az árlejtési hirdetmény kívánatra megküldetik.

Debreczen, 1912. évi október 2-ikán.

Debreczeni m. kir. állami méntelep-parancsnokság.

SZELEY JÓZSEFNÉ
angol és francia női divatterme
KASSA, Kossuth Lajos-utca 14., I. em.

Kosztümök

eredeti angol stílusban vagy párisi modellek után rendkívül sikkes, pedáns kivitelben készülnek.

Köpenyek és téli bundák

kitűnő képesítésű angol szabászom vezetése mellett, elsőrendű szakmunkások által készülnek.

Menyasszonyok

bármily gazdag stafirozása egy hét alatt eszközölhető.

Vidéki úrhölgyeknek

igen kellemes kiszolgálást biztosítok, amennyiben Eperjesről, Bártfáról és Iglórol stb. már a reggeli órákban érkeznek vonatok Kassára s így egynapi Kassán időzés alatt a rendelt ruhákról a teljes próba megejthető.

Valódi angol szövetek,

selyembélések és díszek raktáron. Divatértésítő ingyen.

TŰZIFAELADÁS.

A most Eperjesen, a Lőcsei-út végén üzembe helyezett új gőzfűrészben kapható:

Szobafűtésre alkalmas, rövidre aprított keményfa 1 szekér házhoz szállítva 12 K.
100 kg. kimért fa a fűrésztelepen 1'40,,

Bárcák kaphatók naponként a gőzfűrész tulajdonosánál

ZIMMERMANN OSIÁSnál, Eperjesen, Vásártér I. sz. alatt.

A Fő-utca 40. számú

Kösch-házban 3 szoba,
konyha, fürdőszoba és
mellékhelyiségekből álló

emeleti udvari lakás

azonnal kiadó.

DIVATOS KÉPKERETEK

IFJ. SCHUSTEK NÁNDORNÁL.

:: Alapított 1801-ben. ::

MÉNES-MAGYARÁDI

vörös és fehér, asztali és csemegeboraink Magyarország legnemesebb boraihoz tartoznak ::

E borokból nekem mindig a legnagyobb választékom van az egész országban, visszamenőleg az 1868-iki évfolyamig.

Árappal és mintával mindig szívesen szolgálók.

Domány József, Arad

cs. és kir. őfelsége a szász király, valamint őfelsége Károly Tivadar bajor herceg udvari szállítója, szőlőbirtokos és bornagykereskedő.

Globin

legjobb cipőkrém

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vertolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sószesz :: nevezetesen mint :: fájdalomcsillapító szer köszvény, csúsz és a meg-hülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű. ::::

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökere gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 kor. 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvet mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Az eddig elhelyezett s a jövőben elhelyezendő

BETÉTEKET

:: 1912. évi szeptember hó 1-jétől ::

netto 4%-kal

kamatoztatjuk.

EPERJESI TAKARÉKPÉNZTÁR.

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajtiszta anyagra!

Gyümölcsfacsemeték

Sétányfák, Diszcsérjék, Tülevelűek, Kerítésnövények, Bogyógyümölcsűek stb.

SZŐLŐOLTVÁNYOK (1-a áru)

európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. (Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.)

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Keil-lakk

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz, mint a márvány,

Ha fehér «Keil-Lakk»-ot veszünk
S vele mindent jól befestünk,
Konyhabútor, asztal, szék,
Itt van «Keil-Lakk», azurkék,
Kertibútor fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
«Keil-Lakk»-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott «Keil-Lakk»!

Mindenkor kaphatók: VAJDICSKA KÁLMÁN cégnél, Eperjesen.
Igló: Fogyasztási Szövetk. — Kassa: Binder Samu. — Kisszeben: Kassewits J. János.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

EGGER MELLPASZTILLÁI

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 K.
Próbadoboz 50 f.

Kapható gyógyszárakban s drogeriákban.

Fő- és szétküldési raktár: Dr. EGGER LEÓ és EGGER I. Budapest, VI., Révai-u. 12.

Eperjesen kapható: Korn Vilmos, Kovaliczky Pál, Molitorisz István és Williger Pál gyógyszerárakban és Pálesch Árpád drogeriájában. — Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszerárakban.

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

E

Előfizetés
Egész évre
Félévre
Negyedévre
Hirdetési díj: 1
bos petitsor egy
tése 50 f. Nyilt

«Harc az

A Budapesti napilap folyóiratja eperjesi püspökség legközelebbi püspökség

A cikk tanácsa még Zeno eperjesi döntött, s hétése késik «az eperjesi emelt Rómellen».

Körülbelül a fenti cikk nem csodálatos vétón. Bárki papságunk maradt volt

S hogy é maradt el, 18 évig igazgató, tit

* Az eperjesi hozánk igaz ügynek vé

Egy öreg

Másnap, dultunk az u menetben új másikat ökörs valami sebes nap reggelre Innen aztán resztül Eperjesen nál kitűnő ell mert én síkvi ben először

Ez az út Célja, mintho porodtunk, az által fellázított regének kiugr szemünk elől találtuk. Ez érzésű város, gadott, magy épületeken, mert amikor télyrabocsátás mögöttünk le hogy a triko mivel fesztele